in eisdem persoluendis se exhibuerat fuit conclusū ut in Iudicio Camere
& procuratoreū fiscalem q eos procederet. Sta ut dd. contributiones
realr exigerent et ex eisdem satisfieret ys quibus adhuc dispendia
Etcria nord uniuersus Statuum debebant.

Hec mandata sepe ac sapius renouata
fuerunt. 33. modis fuerat impetratum
a Rege Gallie pecunia et
promissis tm effecit ut etiam
ex Germania Principes ad se
allexerit quot quot propemodum sibi erant necessaria ui
de equitibus Germanis nunq
fuit tollicitus Et solent ibi
milites Gallici gregarij facile ouium greges minas cum
ramice maxime quia in tali
turba sperant unusquisq; ex
ponere libere.

De Siq; extraneis Dominis militant

Fuerunt decreta seuerissima mandata & contra eos qui aduersus Cesarem
uel Regiam M. aut alios status Imperij noua militia externis Regibus
uel Principibus darent

De Anabaptistis

Ibi adhuc apeŕe non iste
nentur In occultis tñ crediti
multi illi secte che obno
xios Cesar uno loco grauius
puniunt & alibi alio sin
gulos principū offitiones.

Fuerunt contra illos renouata mandata priorū conuentuum
Imperialium

De Anabaptistis

Fuit decretum q illi tanq; reputati exploratores Turcq pentus ex
Imperio explodereni.

De controuersia religionis

Obtulit Cesar se promoturum ut Concilium uniuersale totus desideratum et tractatum tandem q primum fieri posset celebrari mereret.
Et quoniam progressus eiusdem illo tempore valde meritus videbatur
uoluit Cesar ut Autumno seq; peripse propter hunc articulum celebraret nouus quidam Imperij conuentus offerens se datus operam
ut medio tempore per uiros doctos et pios concipereni catholici quedam
reformatio. Iniungens Oratibus ut pri ex parte sua idem facerent
ita ut deinde collatis hinc inde opinionibus posset muniri aliquid
conueniens medium quid in causa religionis usq ad determinationem
generalis concilij obseruandum esset

De Articulis pacis et Iustitiæ

Ibi articuli qui tūc erant com
ponti ad complacendum illatis
nouę religionis et ut illi tanto
facilius ad belli Gallici socie
tatem pellicerent. maximas
deinde turbas in Imperio con
citarunt. Aggressime in suscipi
ant a statibus catholicis. Et
Papa Paulus super ijsdem scripsit
Oratori quidam apicis ut uocant
grauissime cum Cesare exposti
labat. Tandem et ipse Cesar confec
bello Gallico cum uenisset ad Comitia
Noremburgensia uidebat a confirma
tione et executione illorum articulorum
abhorrere. Caues ita accendit animos statuum religionis nouę
ut pauli post uarijs modis perirent
contra Cesarem machinari. Inde re
rum res ad arma in bello ut
mediatoris deuenit.

De Articulis pacis et Iustitiæ

Horum decisionem Status qui appellat Augustanę confessionis con
fessionis. i. qui nouam religionem amplectunt tunc temporis ha
bere poterant Cesaris comiterant

Deliqui uero status antiquę uidelicet religionis quamuis id facere re
cusarent dicebant tñ siquid Cesar in ea re statuere uellet ex ipsius
necessarium esse ut ipsi id patienter ferrent Et sic nolebant
ipsi consentire

Cesar itaq; statuit. Primo ut pax publica generaliter obseruaretur in
toto imperio ita ut nemo alterum nec religionis nec alterius rei
alteri denegaret

Et ut controuersia religionis non aliter nisi amicabilibus mediis uel
Concilij generalis uel nationalis uel conuentus Imperialis sopiret

Deinde q nemo Sta ut Status nouę religionis non deberent armata
manu ab ea possessione depelli

Deinde q nemo alterum ad religionem suam compelleret ne subditos
alterius ad se attraheret

Ita autem illud tempus status nouę
religionis multas ecclias ac Monaste
rios bona sibi arripuerant que
detinebant dimittere et manibus

Ita ut Ecclie fuerent pacifice bonis suis saltem in quorum possessione
a tempore Comitiorum Ratisponensium. i. ab Ao 1541 citra fuissent

Articulus ille de tractu impor
tabat. ut quamuis ecclia aliqua uel
monasterium esset in manibus
Lutheranorum nihilominus deberet
sui integre Censibus et redditibus suis
eisdem quos aliunde pura ex pos
sessionis catholicis Sabebat

Item ut quicunq; principes et Status Ger
manię aliquot bona Eccliastica suo
rum prędecessorum et quoad quędam one
ra habere subiecta.

Item Huius articuli prelatis locis
in quibus urgebat noua religio eque
bonis Canonicatibus et Scholis
eiusdem religionis aliquis sum
mus contribuat

Ita ut Ecclie fuerent pacifice bonis suis saltem in quorum possessione
a tempore Comitiorum Ratisponensium. i. ab Ao 1541 citra fuissent

Item ut consules et Reddituis uniuscuiusq; Ecclesię uel monasterij deputa
rentur ac dirigerent ad eum locum ubi Ecclie uel monasteria sita
sunt non attentis utrius religionis illa sint

Item ut Iurisdictio temporalis super bonis Ecclie remaneret illis
qui ante hanc controuersiam religionis eam tenuissent

Item ut ex Censibus et bonis Ecclesiasticis ministeria alerent. Et
signa inde controuersia oriret illa decidere et Commissarios a
Ces. Mte deputandos.

Item ut Transactiones illę particulares quę a quibusdam Statib
super bonis Ecclesiasticis facte essent uel adhuc fieri possent